גלריה עירונית
לאמנות ראשון לציון
בית גורדון - לונדון

בד, יזע ודמעות

אניעם דרעי

אסתר שניידר

אפרת נתן

אתי אברג׳יל

דורון זאבי

אנדי ארנוביץ

סמאח שחאדה

יעל סרלין

עוזי עמרני

אוריאל פאר ורוני שוקרון

סמירה והבי

רוקסי מונטאנו

ליאב מזרחי

גלריה עירונית
לאמנות ראשון לציון
בית גורדון - לונדון

גלריה עירונית לאמנות, בית גורדון-לונדון, ראשון-לציון

מנכ"ל החברה העירונית לתרבות, נופש וספורט אלי פולק
מנהלת אגף אמנות, כותרים ומורשת רות מקבי
מנהלת תחום אמנות אפי גן

תערוכות קיץ 2024 | 22 ביוני 2024 - 12 בספטמבר 2024
אוצרות אפי גן, קרן ויסהוז, ורה פלפול

קטלוג
על הכריכה: יעל סרלין, האורגת. צילום: ישראל יעקב
עיצוב: סטודיו עידית ענת iditanat.com
הפקה: א.ג.הדפסות

כל הזכויות שמורות לגלריה העירונית לאמנות, ראשון-לציון ולאמנים

אחד העם 8, ראשון לציון, טלפון: 03-7572822
www.bl-gallery.co.il

משרד התרבות והספורט
החברה העירונית ראשל"צ לתרבות נופש וספורט
אמנות כותרים ומורשת
ראשון לציון אתם במרכז

בד, יזע ודמעות

אוצרות משותפת: אפי גן, קרן ויסהוז, ורה פלפול

התערוכה הקבוצתית 'בד, יזע ודמעות', בוחנת הקשרים של זהות וזיכרון הנארגים אל תוך ומתוך הבד, אצל אמניות, אמנים ומעצבים עכשוויים נבחרים. כותרת התערוכה מרפררת (ולא בכדי) לנאום הפתיחה המכונן של וינסטון צ'רצ'יל ב־1940 "דם, יזע ודמעות", נאום אשר הצליח למשוך אחריו את העם הבריטי ולהפיח בו תקווה מול מדינות הציר (גרמניה, איטליה, יפן ועוזריהם)*.

עבודה עם בד, אריג, כוללת עבודה עמלנית, לעיתים סיזיפית, פעולה על ועם חומר. היזע אימננטי ונובע ממהות העבודה והדמעות הן החלק הרגשי שקושר את העושה במלאכה אל הזיכרון, הזהות, הכוונה. האובייקט המסורתי (האריג, הבגד) זונח את ייעודו הפונקציונלי והאסתטי והופך לנשא של מסרים הקשורים לזיכרון, לאמונה ודת, לנשיות, גבריות, קבוצה, טקסים או לחילופין לתולדות האמנות.

* במקור האנגלי: Blood, Toil and Tears (שהתקבע כ-דם, יזע ודמעות) הוא נאום שנשא צ'רצ'יל, בזמן מלחמת העולם השנייה, במהלך הימים הראשונים של הניצחון הגרמני על צרפת, ועל חיל המשלוח הבריטי (מאי) 1940, בפני בית הנבחרים הבריטי של הפרלמנט הבריטי.

התערוכה אקלקטית באופייה. ריבוי קולות הקשורים לחוט, בגד, גוף, זהות וזיכרון, מתעצמים לכדי דבר מה נוסף הנחווה אצל כולנו בתוך חודשים של קושי וזיכרון הנצרבים בגוף, בבגד, בתודעת הכלל. העבודות בתערוכה זוכות להיטען בשכבת פרשנות נוספת לאור התקופה. הגוף עצמו נעדר מהעבודות בתערוכה ומופיע במיצג** בפתיחת התערוכה, בבחינת הזמנה להתקרבות ולתחילתה של פרשנות.

אמנים.יות משתתפים:
אתי אברג'יל, אנדי ארנוביץ, אניעם דרעי, סמירה והבי, דורון זאבי, רוקסי מונטאנו, ליאב מזרחי, אפרת נתן, יעל סרלין, עוזי עמרני, אוריאל פאר ורוני שוקרון, סמאח שחאדה, אסתר שניידר

** מיצג בהשתתפות קהל בפתיחת התערוכה - רוקסי מונטאנו.

אניעם דרעי

כְּתֹנוֹת אוֹר

הפסל 'כְּתֹנוֹת אוֹר' נעשה בהשראת הפסוק מפרשת בראשית:
וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם (ג', כ"א).
שם העבודה נלקח מפרשנותו של רבי מאיר (מתלמידיו של רבי עקיבא) שפירש "כְּתֹנוֹת אוֹר" ולא "כְּתֹנוֹת עור". מעטפת המגלה או מכסה את אור הנשמה.

בעקבות "כְּתֹנוֹת אוֹר" של רבי מאיר, יצקה דרעי בסטודיו 40 מטר של יריעות לטקס המדמות טקסטיל. מהיריעות יצרה שמלה ארוכה, בהשראת דגם של מעצב האופנה כריסטיאן דיור, הנכרכת על גבי בובת תצוגה הנוטה קדימה ומרפרת לדמויות בתקופות שונות במהלך ההיסטוריה, שהיו מפוסלות על גְּלִיף חַרְטוֹם אוניות. השמלה בצבעי עור, היא מלבוש המדגיש במופגן את החיץ שבין הגוף הפרטי החשוף והמגדרי לבין החוץ, הפרוץ לעין כול, תוך שימת לב מוקצנת לצווי האופנה הבאה לידי ביטוי במחווה לדגם שמלת דיור. מאחורי המוטיבציה ליצירה מרהיבה זו, מחקר חומרי ארוך ויצירה ידנית של יריעות לטקס וכן רצון לחבר בין צווי הצניעות המקובלים בחברה הדתית לבין צווי האופנה.
העבודה יוצרת אצל המתבונן חוויה חושית, חומרית, אילוזיונית מאתגרת ומרהיבה.

כְּתֹנוֹת אוֹר, 2021, פיסול ביריעות לטקס יצוק וברזל, 70\1000\190 ס"מ. (אורך משתנה בהתאם לחלל).
צילום: דניאל חנוך. בית האמנים, ירושלים, 2021, תע' משותפת עם מרסל ביטון, אוצרת: אתי אברג'יל. <

אסתר שניידר

הבותל הסופרמטיסטי

אסתר שניידר פורמת את המופשט הגיאומטרי של הסופרמטיזם. קומפוזיציות המורכבות מצורות גיאומטריות פשוטות, באמצעותן ניסו אמני האוונגרד הרוסי שלאחר מלחמת העולם הראשונה להביע רעיונות מטאפיזיים.

במיצב קיר מונומנטאלי*, במקום כותל העשוי חומרים וצורות גיאומטריות נוקשות, העבודה הפיסולית של שניידר עשויה טקסטיל, שיער מלאכותי, סרטי סאטן וחומרים רכים נוספים, תוך שהקומפוזיציה מורכבת ורב שכבתית, נשענת על מבנה שתי וערב. שניידר שוזרת בו נוצות טווס, חוטים, פרנזים וטקסטיל, וממירה את נפחי המאסה הפיסולית הקלאסית בנפחים אווריריים.

הקומפוזיציה המורכבת מייצרת מחד מארג של אלמנטים מרחביים ונקודות פרספקטיבה מרובות, מעין מבט אדריכלי על מרחב מקודש ומוזר המוצמד לקיר, ומאידך מחלפות שיער מלאכותי הנארגות בחוטים, בטקסטיל, מרפררות למלאכות טווייה ואריגה אשר מאז העת העתיקה זוהו כמלאכה נשית משום שנעשתה, לרוב בסִפְרה הביתית.

היצירה הזו מחברת באופן עקיף כמו ברבות מיצירותיה גם למסתרי הגוף והשיער הנשי, ויוצרת נוכחות המחברת בין גוף וכסות לרוח.

*חומרי המיצב לקוחים מלבוש חסידי והם 'מולבשים' על קומפוזיציה סופרמטיסטית, מתוך רישומים וקולאז'ים של אל ליסיצקי.

כותל סופרמטיסטי, 2013, פרנזים, סרטי סאטן, מסגרות עץ, שיער מלאכותי, וילונות חוטים ונוצות טווס, 250x300 ס"מ, קרדיט צילום: לנה גומון.

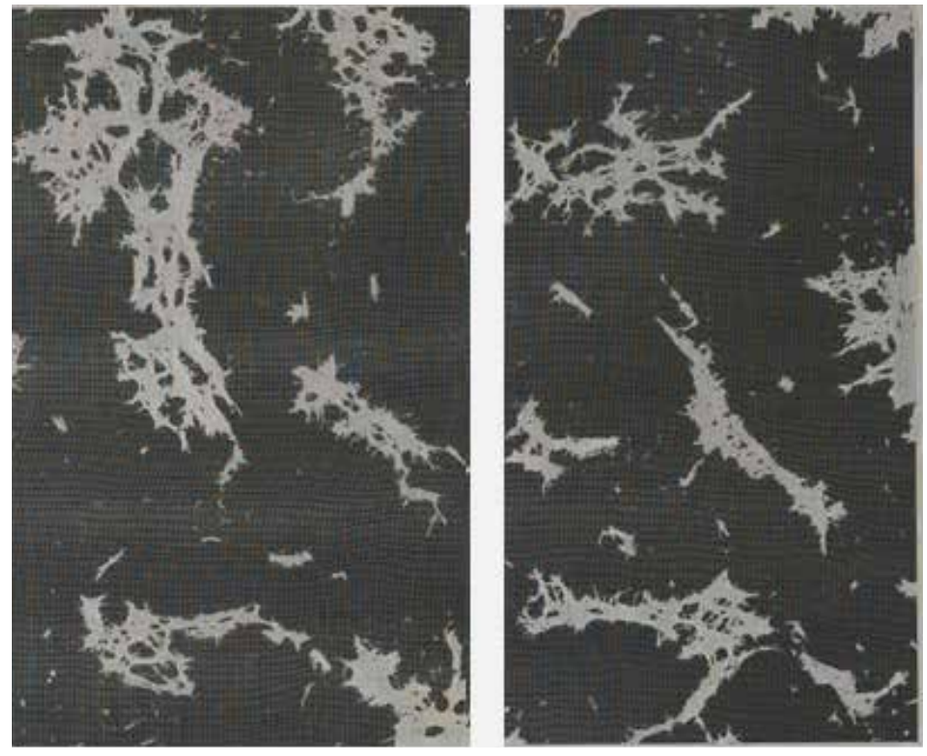

אפרת נתן

חלון בריחה

אפרת נתן מרכיבה יצירות אמנות מחומרים פשוטים, כמו חלונות וגופיות שהיו בסביבתה בראשית שנות החמישים - שנות ילדותה בקיבוץ ושנות ילדותה של המדינה. הגופיות הראשונות שהופיעו בעבודות שלה היו גופיות ילדים, קטנות, צחורות ושלמות (מוצגות כעת בעין חרוד בתערוכה חדשה מאוסף המשכן לאמנות, עין חרוד). גם הגופיות של 'הגדולים' היו שלמות בעבודות הראשונות ונשחקו קצת ויותר ועוד יותר עד שנקרעו והתפוררו.
בעבודה המוצגת כאן הגופייה נשחקה והתפוררה עד כדי כך ששינתה את זהותה. את העבודה הזאת הציגה אפרת נתן בזמן, בצורה ובשם אחר. לפני שלוש שנים הציגה אותה שוב בתערוכה

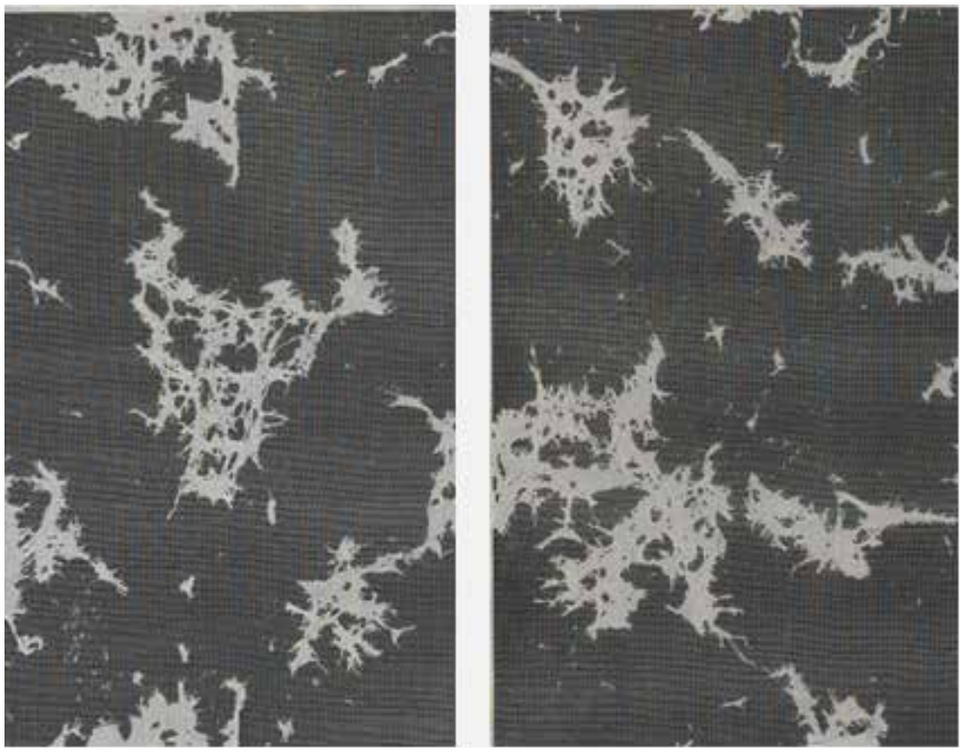

חלון בריחה, 2007-2020, (304x122 ס"מ). צילום: אפרת נתן, בהשאלת גלריה גבעון, תל אביב

בגלריה של קיבוץ רמות מנשה וערכה בה שינויים כדי להתאים אותה למקום. העבודה נעשתה דומה לחלון גן הילדים שבו ישנה אפרת כילדה. הדמיון הביאה לתת לעבודה שם חדש: "חלון בריחה". השם קשור להרפתקה שעיקרה בריחה לילית של ילדי גן דרך מסגרת הרשת של חלון שכזה. מאחורי הרשת קרעי גופייה אשר נשחקו עד לבלי הכר. הקרעים מרחפים או מעופפים ובחושך שבחוץ, נראים לעיתים כיצורים מפוחדים או מפחידים.
בצל האירועים המטלטלים של השנה האחרונה, הבריחה מהחלון וההתפוררות של החומר, מחלצים מהעבודה אסוציאציות וממדים אחרים של משמעות.

אתי אברג'יל

על קיר הגלריה מיצב דלגיות וגופיות שחורות, המעלה תחושות נשכחות של מקום וזמן ועם זאת הן נושאות אל-זמניות המייחדת מתמיד את עבודתה הטעונה של אתי אברג'יל, ומקיימת מערכת יחסים דינמית בין מיצב, פיסול וחלל. אברג'יל יוצרת בסטודיו ופועלת אח"כ גם בחלל התצוגה כך שהמיצב מקבל נוכחות משתנה בכל הצבה.
הגופיות השחורות הנקשרות בדלגיות הקפיצה, יוצרות מעין רישום קיר, סוג של 'גוף אלטרנטיבי' ומדגישות את היזע שבפעולה הסיזיפית, הכרוכה בעיוות גופני, החצנה של פער בין מתיחה וריפיון, גוף ונפש.
מעבר לקונוטציה המנוגדת לתום האידיאי המזוהה עם הגופיות הלבנות, הגופייה השחורה הפכה להיות צו אופנה נשי וגברי, נושאת 'סקס-אפיל', מזוהה פחות כבגד עבודה ויותר כלבוש חוץ, בסיסי, אך אטרקטיבי.
"השילוב בין עיסוק בדימוי גוף -נפש, קוד לבוש וזהות, הובילו אותי לעיסוק בגופיה השחורה, זו שנהגנו ללבוש לשיעורי הספורט בתיכון. בהקשר של הסידרה הזו היא מייצגת אחרות. מאוחר יותר הכרתי את הגופיות הלבנות האייקוניות של אפרת נתן ואת עבודותיה מעוררות ההשראה".

על תערוכת היחיד האחרונה שלה 'ממואר' CCA 2021 כתבה האוצרת תמר מרגלית שהלקסיקון הצורני של אברג'יל מתאפיין כ"יומן זיכרונות חזותי המפגיש בין דקורציה ועודפות אסתטית לשפה ארעית ודלה לכאורה. באמצעות חפצים יומיומיים וטכניקות פיסוליות אברג'יל מצליחה ללקט רסיסים של סיפורי חיים אודות ערגה, חלומות וניסיונות שכשלו; ניצחונות קטנים לצד החמצות".

< **ללא כותרת**, 2015, קשר, גופיות וחבלי קפיצה (אורכים משתנים בהתאם לחלל). צילום: יסמין להב

דורון זאבי

מעילי תורה

מעילי תורה (סדרה), 2015, שאריות גובלן, עניבות, חולצות גבריות, סיכות ביטחון, רקמת חוטים ידנית, עורפיות וכיסי חולצות, רקמת חרוזים. צילום: אחיקם בן יוסף.

דורון זאבי, מעצב טקסטיל ואופנה, יוצר פריטי יודאיקה בשיטות ובטכניקות טקסטיל ייחודיות.
את מעילי התורה יצר מחפצים ופרטי לבוש מעיזבונו האישי של אביו וזאת במסגרת לימודי התואר השני שבמהלכם נפטר אביו. זאבי יצר תשמישי קדושה מבגדיו, כליו וציודו האישי של האב, כפי שנעשה בעבר במסורת הקהילות היהודיות, פעולה של "מעלין בקודש".
באופן זה בוחן זאבי מחדש מסורת קדומה של יצירת תשמישי קדושה מפריטי לבוש וטקסטיל של גברים ונשים לכדי יצירת תשמישי קודש טקסטיליים, שעברו עיבוד והתאמה לצורכי בית הכנסת.
אחת מהסדרות שיצר הן מעילים לספרי תורה, שרכותם וסגוניותם מלבבת ומושכת את העין. לרגעים הם נדמים לכסות אנושית, כמעט לשמלה. מעבר לתהליך העיצובי, העבודות מציגות תהליך התמודדות ועיבוד של אובדן האישי, געגוע וזיכרון, תוך רצון לשמר מסורת וערכים יחד עם צורך לבנות מחדש שפה וזהות.
בעבודותיו אפשר לזהות רכות של טקסטיל ורקמה לצד חיבורים מפתיעים לחומרי גלם נוספים, כברגים וסיכות בבחינת קשר בין העולם הדתי לעולם העיצוב והאופנה, בין מסורת לעכשוויות, בין האישי לקולקטיבי ובין קודש לחול.

אנדי ארנוביץ

מאורסת לארץ

עבודותיה של אנדי ארנוביץ עוסקות בפירוק מנגנוני שליטה, חברתיים, תיאולוגיים, תרבותיים וחוקיים, המערערים ומחלישים את האוטונומיה של הפרט על גופו וחייו.
אנדי, בת למשפחה של סוחרי בדים ונכדה לסבתא תופרת-אומנית, בילתה את ילדותה בין גלילי הבד בחנויות המשפחה בארצות הברית. השמלה המוצגת בתערוכה, היא אחת מסדרת עבודות שמלה עליהן היא שוקדת משנת 2005. השמלות בוחנות אספקטים שונים המסמנים את האישה כיסוד אנטגוניסטי, פוליטי, בחברה פטריארכלית ומסורתית.
השמלה הלבנה, מזכירה בגזרתה וצבעה שמלת כלה. שקיפות הבד הדקיק מספרת על עדינותה ופגיעותה של הלובשת. שובל השמלה משובץ כולו באבני ירושלים במקום באבני חן, ואלו נועדו להכביד ולעגן את הלובשת אל קרקע המציאות הישראלית.
עיקרון ההכבדה המנוגד לקלילות השמלה, מתבטא גם בניגודיות שבין סמליות הכלולות כרגע רגע של שיא בחייה של אישה צעירה, למנהג הנחת אבנים על קבר ,כסמל לאבל ואובדן החיים.
אנדי יוצרת הקשר של מעגלי חיים: מכלולות אלי מוות, הפוליטי והאישי, הפמיניסטי והלוקאלי. השמלה שיצרה לפני כ־12 שנים מוצגת זו הפעם הראשונה בישראל ומקבלת משנה תוקף בעת הזו.

מאורסת לארץ, 2012, טכניקה מעורבת: שמלת בד ואבנים. צילום: אבשלום אביטל

סמאח שחאדה

ללא כותרת, 2015, עפרון על נייר, 151x207 ס"מ, סריקות: שוקי קוק, בהשאלת אוסף דובי שיף, תל אביב.

עבודת רישום גדולת ממדים, כמו גם הדיוק שבו נרשמה בעיפרון שחור על נייר לבן, מהממים את הצופה. הקומפוזיציה הרישומית משתרעת במרכז הנייר, צפה ורטיקלית, ללא אחיזה בין האין שלמטה לאין שלמעלה. בעולם של כאב ואובדן, שחאדה יוצרת אופציה הנמצאת באזור סיפי שבין תיעוד לבדיון, בין יש לאין. אפשר לדמות את המפגש עם הדימוי שנרשם, כמפגש עם קדושה מעונה, והדבר מרפרר למות קדושים, לישו, ואולי אף למאגי. היד הרושמת מתארת בדיוק מקסימלי כל קפל בבד התכריכים, כל אצבע ברגל החשופה, עד שנדמה שאנחנו נעים על הציר שבין תיעוד כואב לבין חוסר היכולת להביט ב'דבר'. הבד מכסה את הראש ואת הגוף, מסמן שמדובר בדמות נשית מתה. באמצעות הדימוי וציור הפרחים על הבד מכוונת שחאדה גם אל נושא טעון בחברה ממנה באה: רצח על רקע כבוד המשפחה, אשר הפך לתופעה שכיחה בחברה הערבית. הפרחים על התכריכים הם בבחינת טביעת-יד נשית, המאפשרת (אולי) נחמה בעולם מסוכסך ורווי מאבקים, בו זהות אישית, נשית ולאומית, מבקשת מנוחה.

יעל
סרלין

'נול נדודים', הוא חלק מסדרת נולים משובשים בהם עובדת סרלין תוך שהיא משחזרת פעולות ומלאכות שלא הועברו אליה. סרלין מתעניינת בפעולה האינטואיטיבית ופחות בייצורו הנכון של הנול. מתוך כך נוצרים יצורי כלאיים של נולים הנושאים פעולות של היזכרות ושבר. נול הנדודים נבנה על גבי רצועת מסמרים שהכינה בסטודיו בעקבות סיפור שסיפר לה אביה, על שהיה בורח מ'תלמוד תורה' בכפר בו נולד, בהרי האטלס , אל החנות של אביו שהיה מייצר מסרקים לצמר. שם היה יושב בכניסה לחנות ודופק מסמרים במשך שעות. סרלין חוזרת על הפעולה שלו ותוך שהיא בונה נול משובש עם מסמרים. לקראת תערוכה בבלגרד ארזה סרלין את הנול וגלגלה אותו וכך נוצר "נול נדודים" - נול מגולגל שעבר את תלאות הדרך תוך שמשהו מתוכו נשמר כקמע לאותה הפעולה.

ביצירה 'האורגת' (Zerbaya) ממשיכה האמנית את עיסוקה בעבודות אריגה, בהן היא מייצרת נולים משובשים שבמהותם הם נשאי פעולה רפטטיבית, דרכה היא מתעלת זיכרונות המתקיימים בגוף ובנשמה. את הנולים היא בונה/טווה על 'עצי חיים', כמסורת וכתורת חיים, העוברת בין הדורות. מסורת אותה היא מנסה למצוא ולשחזר. היא מושכת חוטים ומחברת איתם חלקי פריטי יודאיקה, שמהווים גם חלקי היסטוריה, פרגמנטים של זיכרון, הקשורים קשר הדוק לזהות יהודית לאורך דורות. חוטי זהב דקיקים נמתחים ומתלפפים סביב מוטות גלילה של ספר התורה הנעדר, ויוצרים חיבור מכמיר היוצר מתח 'תחבירי' : האם אלו אודים שניצלו מתופת או שמא זהו אלמנט שעבר ריפוי ואיחוי והאמנית מפיחה בו חיים חדשים תוך שהוא נושא תקווה ואמונה לטוב. חוטי זהב המשתלשלים מתוך העבודה, מעלים על הדעת את 'חוט החיים', המחבר והמאזן, אולי בבחינת סימן, שאיפה וסמל לתיקון עולם.

נול נדודים (פרט), 2020, טכניקה מעורבת מידות משתנות. צילום: דניאל חנוך.

עוזי עמרני

סולם יעקב, 2023, טכניקה מעורבת, בד טלית ואלונקה. 56X230 ס"מ. צילום: עוזי עמרני.

שתי עבודות מוצגות בחלל אחד והן אוחזות בקצוות חייו של עוזי עמרני. הטלית שעטפה אותו כנער שגדל במשפחה דתית, חזר בשאלה ונמצא בתהליך חזרה אליה, מופיעה שוב אל תוך חייו, ואיתה גם התזכורת על מותם של אחרים. הטלית עוטפת את האלונקה כבמלחמה שלא נגמרת, מזכירה טראומה שנחקקה. לצידה כיסא נדנדה אשר מייצג חדר בבית, חום ומשפחה, ובעטיפותיו החדשות הופך גם ליהודי. תנועת הכיסא כמוה כתנודת הנפש המתחבטת, מחפשת יציבות ושקט. הקצוות המפוררים נעטפים ועוטפים חפצי 'רדי מייד'. עמרני חוזר ומייצר סביבות משפחתיות/צבאיות שלובות אלו באלו. עיטוף האובייקט מייצר סוג של התמרה: החפץ הוא כגוף שאותו יש לעטוף ולקבור.

זאת מנוחתי , 2023, טכניקה מעורבת, בד טלית וכיסא נדנדה, 52x90 ס"מ. צילום: חנן בר אסולין.

אוריאל פאר
ורוני שוקרון

Be Fake

בראשית ישנה בריאה-בריה צחורה, שאינה מוגדרת או ממוגדרת. נונה שלאנט, האלטר-אגו של היוצר הרב תחומי רוני שוקרון, לובשת ופושטת זהויות נזילות ומשתנות, עוברת אבולוציה וטרנספורמציה תוך כדי איפור והלבשת הגוף. התלבושת שנועדה לאפשר ללובש.ת לסמן את גופם בהגדרות מקובלות של זהות ושייכות למקום ולתקופה, מאפשרת באותו האופן גם בריחה ממוסכמות, פריצה של גבולות הגוף וחופש לביטוי חיצוני של אמת פנימית.

התלבושת עוברת מוטציה בעקבות הצילום הדיגיטלי - מהטקסטיל החומרי אל הדימוי הווירטואלי, מהחוטים אל הפיקסלים, המאפשרים דווקא באמצעות הבידיוני, ביטוי של אותנטיות חדשה. הצילום המתעד את נונה בקולה ובגופה, מתערבב בדמותה המשוכפלת שנוצרה בבינה מלאכותית. ריבוי הזהויות משאיר אותנו תוהים: מה אמתי ומה לא? מהי אותנטיות בעידן של שיכפול ווירטואלי, מהו חומר, מהו דמיון ומהי מציאות בעולם עשוי מפיקסלים?

Be Fake, וידיאו, 2024, בימוי: אוריאל פאר, פרפורמנס וספוקן וורד: רוני שוקרון (נונה שלאנט), מוזיקה: חיים ויטלי.

עדות (מתוך סדרה), 2015, הדפסה דיגיטלית על נייר ארכיבי, 46x68 ס"מ.

סמירה והבי

עבור סמירה והבי, הצילום נובע מן הצורך לתעד רגעים ספונטניים ואינטימיים בשחור לבן, המתמקדים בטריטוריה של נשות הקהילה הדרוזית לה היא משתייכת. נשים בכפר מגוריה וסביבותיו מרתקים את מבטה וחושפים את המרחב הלוקאלי והפואטי שמעסיק אותה. והבי, מעידה על עצמה כי היא מודעת לעובדה שהיא נמצאת בחברת נשים אך ורק מכוחו של קוד חברתי מקובל, ומנקודת מוצא זו היא ממשיכה לחקור את מעמד האישה הדרוזית בחברה, כמו גם את מעמדה שלה באותה חברה.

התיעוד הוא מעשה כרוניקה של קיום נשי, במרחב ביתי, קהילתי, דתי, כאשר היא ממקמת עצמה במיקום כפול; מחד אל מושאי הצילום ומאידך היא עצמה כחלק מהמקום, בבחינת "עין אותנטית" אינטימית וקרובה להן, חלק מהנוף.

לבוש האישה הדתית, מתפקד כחיץ מפני העולם החיצוני. עליה לכסות את כל אברי גופה, בקיץ ובחורף, למען שמירה על עקרונות הדת, המקדשים צניעות, אחידות והתרחקות מעונג מיותר. האישה הדתית, נוהגת לכסות ראשה ושערה ב"נקאב" (النقاب) - מטפחת או רעלה לבנה וגדולה.

הבחירה בצילום שחור־לבן מדגישה את האור הטבעי ואת כיסוי הראש הלבן של הנשים הנראה כהילה, שמזכירה ציורי קדושים בציורי ימי הביניים. באופן זה ממקמת והבי את מושג ההילה הדתי והרוחני במרחב הצילום העכשווי.

רוקסי מונטאנו

נדוניה על הקו

טקסטילים מרהיבים, עשויים בעבודת יד, שעברו בירושה במשפחתה של רוקסי מונטאנו, צרורים בצרור המחובר לעץ הפיקוס העתיק בחצר הגלריה העירונית, כפרי מוזר שגדל על עץ זר לו. במהלך ערב הפתיחה רוקסי "עולה לרגל" לראשון לציון עם הנדוניה שקיבלה בירושה מסבתה, הלנה שאלארו - מונטאנו, כשעזבה את עיר הולדתה בראשוב, השוכנת בהרי הקרפטים ברומניה ועלתה ארצה.
האמנית מזמינה את הקהל להתיר יחד איתה את חבילות הבד ולהעמיסן על ראשה. בפעולה מאומצת, היא נושאת את הנדוניה אל ראש גרם המדרגות, נחה עליהן כ"נסיכה על עדשה" ומתחפרת בתוכן כעובר ברחם אימו. בפעולה איטית היא מרצפת את גרם המדרגות לכדי פסיפס-אריג אחד גדול וצבעוני. הפעולה כמו פורסת שטיח אדום רבגוני לכבודם של אנשים רמי מעלה והסתכנות בדריכה על האוצר החומרי והמורשת המשפחתית שהביאה עמה האמנית מבית ילדותה.

< **נדוניה על הקו -** עבודת מיצג תלוית מקום בשיתוף קהל. צילום: אלעד פרוטר ומקסימיליאן מונטאנו

כירבולית, 2021, ליבוד רטוב ויבש בצמר טבעי, 130x181 ס"מ. צילום: ליאב מזרחי

ליאב מזרחי

כירבולית

העבודה 'כירבולית' הגיעה לליאב מזרחי, בחלום בו ראה את עצמו מתכרבל בשמיכת לבד העשויה כמודעת האבל על אימו שנפטרה בפתאומיות כשהיה בן 13. מודעת האבל המודיעה על פטירתה של האם ופריט לבוש יחיד, הם מהדברים המוחשיים היחידים שנותרו לו ממנה.

אדם עוטה את אבלו כמו שמיכה, שכבה נוספת שהוא נושא תמיד על גופו. האבלות הופכת למלווה קבועה, נושאת מטענים של געגוע וחסר. אמו שגוננה וטיפחה אותו בילדותו, נעלמה ברגע טראומטי אחד, אשר הותיר אותו המום ובודד. "השמיכה" המנחמת והמגוננת נתלשה בפתאומיות והותירה את הגוף חשוף ופגיע. בעבודת ווידאו ניתן לראות את הפעולות הפיזיות האינטנסיביות הכרוכות בהכנת שמיכת לבד: תהליך הליבוד במים, השפשוף עם הסבון ודקירות המחט. ברקע הפעולה הפיזית ניתן לשמוע בהקלטה את ש"י עגנון מקריא בקולו את סיפורו 'בדמי ימיה'.

ליאב מחבר את פס הקול אל הסרט כאילו הוא מדבר ישירות על ליאב ואמו, ונכתב על חייהם ועל מותה. פעולת הליבוד היא פעולה תרפויטית, הדורשת ריכוז וסבלנות ומסייעת בדחיקת תחושות של בדידות, בושה ואשמה. ליאב הופך אותה לפעולה קהילתית-השתתפותית, והוא מזמין את הקהל להגיע לסדנאות ליבוד וליבון האבל הפרטי בזה הקהילתי.

bl-gallery.co.il
גלריה עירונית לאמנות, בית גורדון - לונדון
אחד העם 8, ראשון לציון. טל' 03-7572822

ראשון לציון
אתם במרכז

החברה העירונית ראשל"צ
לתרבות נופש וספורט
אמנות כותרים ומורשת

משרד
התרבות
והספורט